

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 11CoP/314/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1720201278
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 11. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Patrícia Železníková
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2020:1720201278.1

Uznesenie

Krajský súd v Bratislave, v senáte zloženom z predsedníčky senátu Mgr. Patrície Železníkovej a členiek senátu JUDr. Blanky Podmajerskej a Mgr. Aleny Čakváriovej, v právnej veci starostlivosti súdu o maloleté deti T.: Z., nar. XX.XX.XXXX a O., nar. XX.XX.XXXX, zastúpené kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Pezinok, so sídlom Moyzesova 2, 902 01 Pezinok, deti rodičov: matky O.. U. T., rod. T., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom O. XXX/XXX, XXX XX S., zastúpenej Mgr. Máriou Čechovou, advokátkou so sídlom Lipová 18/C, 900 23 Viničné, a otca O. T., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom O. XXX/XXX, XXX XX S., zastúpenom RASLEGAL, s.r.o. so sídlom Mostová 2, 811 02 Bratislava, IČO: 36 855 561, v konaní o návrhu matky a otca na nariadenie neodkladného opatrenia, na odvolanie matky proti uzneseniu Okresného súdu Pezinok, zo dňa 24.08.2020 č.k. 5P/115/2020-79, takto

rozhodol:

Uznesenie súdu prvej inštancie sa v napadnutej časti p o t v r d z u j e.

Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Okresný súd Pezinok, uznesením, zo dňa 24.08.2020 č.k. 5P/115/2020-79, zamietol návrh matky na nariadenie neodkladného opatrenia ktorým sa domáhala zverenia maloletých detí do svojej osobnej starostlivosti, určenia výživného na maloleté deti a rozhodnutia o zastupovaní a správe majetku maloletých detí a zamietol návrh otca na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým žiadal uložiť matke zákaz presťahovať maloleté deti. O trovách konania rozhodol tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

2. Súd prvej inštancie vec právne posúdil podľa § 324 ods. 1, § 325 ods. 1, § 329 ods. 1, 2, § 331 ods. 1, § 332 ods. 1, Civilného sporového poriadku (ďalej len CSP) a § 2 ods. 1, § 366 Civilného mimosporového poriadku (ďalej len CMP) dospieť k záveru o nesplnení podmienok pre nariadenie neodkladného opatrenia v zmysle návrhu obidvoch rodičov, keď nezistil potrebu bezodkladnej úpravy pomerov maloletých detí v nimi navrhovanom smere. Skonštatoval, že na tamojšom súde je vedené konanie sp. zn. 5P/40/2020 vo veci o návrhu matky na rozvod manželstva a úpravu pomerov manželov k maloletým deťom na čas po rozvode manželstva. Uviedol, že matka návrh na nariadenie neodkladného opatrenia odôvodnila iba vo vzťahu k určaniu výživného na maloleté deti, ktorým neosvedčila potrebu bezodkladnej úpravy pomerov medzi rodičmi a maloletými deťmi. Pokiaľ matka tvrdí, že otec na výživu maloletých detí neprispieva vôbec, uviedol, že z obsahu podania otca a predložených listín mal za osvedčené, že sa na výžive maloletých detí podieľa nielen finančným zabezpečením ale aj osobnou starostlivosťou. Zdôraznil, že v konaní o nariadenie neodkladného opatrenia sa nevykonáva plnohodnotné dokazovanie ako v prípade meritórneho konania, preto ustáliť mieru, v akej sa rodičia podieľajú na vyživovacej povinnosti k maloletým deťom možno po vykonanom dokazovaní. Súčasne poukázal na charakter a účel § 366 CMP, podľa ktorého je možné neodkladným opatrením určiť výživné iba v nevyhnutnej miere. Uviedol, že osobnú starostlivosť o maloleté deti súhlasne zabezpečujú obaja rodičia, spolu žijúci v rodinnom dome vo S.. Požiadavku matky rozhodnúť neodkladným opatrením o

zverení maloletých detí, zastupovaní maloletých detí a správe ich majetku ako aj tom, že styk otca s maloletými deťmi sa neupravuje vyhodnotil tak, že nespĺňa podmienky § 325 ods.1 CSP. Pokiaľ ide o návrh otca na nariadenie neodkladného opatrenia a ním predložených listinných dôkazov, rovnako dospel k záveru o jeho nedôvodnosti. Uviedol, že posúdenie, či plánované presťahovanie maloletých detí z S. do U. (necelých 10 km) bez zmeny školy je podstatnou vecou súvisiacou s výkonom rodičovských práv a povinností, presahuje rámec konania o nariadenie neodkladného opatrenia a je v zásade predmetom skúmania v meritórnom konaní. Uviedol, že pokiaľ prebieha konanie o rozvod manželstva rodičov, od matky nemožno spravodlivo žiadať, aby zostávala žiť s otcom v spoločnom rodinnom dome, ak si tak sama neželá, rovnako tak nemôže zostať nepovšimnutý názor samotných maloletých detí (ktoré sú vo veku 14 a 12 rokov) na miesto ich bydliska, ktoré sa vyjadrili tak, že si želajú byť zverené do osobnej starostlivosti matky. O trovách konania rozhodol podľa § 52 CMP.

3. Proti tomuto uzneseniu v časti zamietnutia návrhu na určenie výživného na maloleté deti podala v zákonnej lehote prostredníctvom zvolenej právnej zástupkyne podľa § 364 CSP písm. f) a h) CSP odvolanie matka. Navrhla uznesenie v napadnutej časti zrušiť a jej návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia vyhovieť. Namietala záver súdu prvej inštancie v časti o zamietnutí návrhu na určenie výživného na maloleté deti, keď otec predložil len prehľad transakcií na spoločné dovolenky detí a vreckové a výdavky spojené s jeho podnikaním. Súd prvej inštancie neuviedol, aké presne opakujúce sa pravidelné výdavky na maloleté deti skutočne otec preukázal. Uviedla, že sama hradí náklady maloletých detí (stravu, ošatenie, obuv, krúžky) pričom jej mzda počas obdobia preventívnych opatrení v súvislosti s COVID 19 poklesla. Mala za to, že príležitostné výdavky otca súvisiace s maloletými deťmi nemožno považovať za príspevok na ich výživu. Uviedla, že súd nesprávne posúdil právny stav, keď uviedol, že jej návrh na výživné bude predmetom dokazovania a rozhodnutia až vo vedenom konaní o rozvode a úprave pomerov k maloletým deťom na čas po rozvode. Keďže momentálne nie je súdnym rozhodnutím upravená povinnosť otca prispievať na maloleté deti a otec si svoju vyživovaciu povinnosť neplní, v záujme maloletých detí je, určiť výživné na maloleté deti aspoň v nevyhnutnej miere.

4. Otec prostredníctvom zvoleného právneho zástupcu vo svojom písomnom vyjadrení k odvolaniu matky navrhol rozhodnutie súdu prvej inštancie ako správne potvrdiť, prípadne odvolanie odmietnuť a priznať mu voči matke náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %. Odvolanie matky považoval za nedôvodné, neobsahujúce skutkové ani právne argumenty spôsobilé spochybniť správnosť a zákonnosť napádaného rozhodnutia. Uviedol, že argumentáciu matky v odvolaní považoval len za zopakovanú z jej doterajších písomných podaní v rámci tohto konania, s ktorou sa už súd prvej inštancie riadne a komplexne vysporiadal. Zdôraznil, že odvolanie matky nespĺňa ani len základné procesné náležitosti odvolania, nevyplýva z neho v akom rozsahu uznesenie napáda a čoho sa domáha, odvolanie je neurčité a nezrozumiteľné. Z odvolacieho petitu matky je zrejmé, že na jednej strane žiada zrušiť napádané uznesenie (nie je zrejmé v akom rozsahu) a súčasne žiada, aby súd rozhodol ňou uvedeným spôsobom, čiže ho žiada zároveň aj zmeniť, ktoré dva spôsoby rozhodnutia o odvolaní sa v zmysle § 388 CSP vzájomne vylučujú. Uviedol, že dňa 19.10.2020 sa vo veci rozvodu a ÚPP k maloletým deťom uskutočnilo pojednávanie, v rámci ktorého boli vypočítané aj maloleté deti, ktoré sa k otázke zverenia do starostlivosti vyjadrili tak, že by chceli byť v striedavej starostlivosti v 2 týždennom rozsahu, prípadne by boli radšej u neho. Súd prvej inštancie preto na podklade uvedeného uložil rodičom, aby do ďalšieho pojednávania vykonávali starostlivosť o maloleté deti v dvojtýždňových intervaloch, ktorá aj prebieha. Tým súd dočasne vyriešil otázku starostlivosti o maloleté deti ale aj otázku výživného, nakoľko pri porovnateľných majetkových pomeroch rodičov a rovnakej miere starostlivosti o maloleté deti nie je dôvodné určovať niektorému z rodičov povinnosť prispievať na výživu maloletým deťom do času rozvodu a to ani neodkladným opatrením. Zdôraznil, že sa plne zúčastňuje aktivít maloletých detí, voči ktorým si plní vyživovacie povinnosti, čo chce aj naďalej zachovať. Platí im záujmové aktivity, životné poistenie, každodenne im poskytuje vreckové, zabezpečuje im stravu, ošatenie, bývanie (výpisy z účtov), hradí splátky hypotéky ich rodinného domu, ktorý vlastní spoločne s manželkou a v ktorom aktuálne bývajú bez nej. Matka nielenže neprispieva na chod domácnosti, na výdavky spojené s údržbou a prevádzkou spoločnej nehnuteľnosti, ale dokonca sa domáha určenia výživného na manželku (konanie vedené pod sp. zn. 45Pc/6/2020 na Okresnom súde Pezinok) napriek tomu, že žije v luxuse v novej domácnosti so svojim milencom (správa ÚPSVAR zo dňa 06.10.2020). Uviedol, že maloleté dcéry vo veku 12 a 14 rokov sú dostatočne rozumovo vyspelé na to, aby sa samé rozhodli s kým chcú tráviť väčšinu svojho času. Nakoľko deti trávajú v súčasnosti rovnaký čas s oboma rodičmi, na úhrade ich potrieb sa podieľajú obaja, matka ich dokonca s otázkou úhrad potrieb odkazuje na jeho osobu, je nedôvodné, aby k rukám matky patil akékoľvek výživné.

5. Kolízny opatrovník sa k odvolaniu matky nevyjadril.

6. Odvolací súd preskúmal vec napadnutú odvolaním matky, v ktorej nie je viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania podľa § 65 a § 66 Zák. č. 161/15 Z.z. Civilného mimosporového poriadku (ďalej len CMP), bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 378 ods. 1 Zák. č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku (ďalej len CSP), dospel k záveru že odvolaniu matky nie je možné vyhovieť. Súd prvej inštancie vec správne právne posúdil a vyvodil z nej aj správny záver. V odvolaní neboli uvedené žiadne nové skutočnosti, ktoré by mali za následok zmenu rozhodnutia súdu prvej inštancie. Odvolací súd sa stotožnil tak s výkladom inštitútu neodkladného opatrenia súdom prvej inštancie, ako aj s jeho aplikáciou v danej prejednávanej veci, majúc za to, že podmienky na dočasnú úpravu pomerov účastníkov v matkou navrhovanom smere splnené neboli.

7. Podľa § 387 ods. 2 CSP, ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

8. Odvolací súd pripomína, že každé neodkladné opatrenie musí vždy vychádzať z pomerov a okolností existujúcich v čase rozhodovania. Základnou podmienkou uplatnenia tohto procesného inštitútu je preukázanie potreby neodkladného zásahu súdu do pomerov účastníkov. V konaniach vo veciach starostlivosti súdu o maloletých (§ 111 CMP) je neodkladné opatrenie procesným prostriedkom ochrany zjavne ohrozených práv maloletého dieťaťa do doby, kým nebude o nich rozhodnuté podľa príslušných ustanovení Zákona o rodine. Prvoradou a zásadnou úlohou súdu vo všetkých konaniach týkajúcich sa starostlivosti o maloletých je ochrana oprávnených záujmov maloletého dieťaťa, ktorá vždy nemusí byť v súlade s vôľou jeho rodičov. Súd musí zabrániť zneužitiu tohto svojim významom osobitného procesného inštitútu presadzovaním osobných zámerov rodičov, riešením ich vzťahových problémov a dosiahnutím výhodnejšieho postavenia jedného z rodičov v meritórnom konaní. formou procesného inštitútu neodkladného opatrenia. Pokiaľ ide o určenie výživného neodkladným opatrením podľa § 366 CMP, je možné nariadiť platenie výživného výlučne iba v nevyhnutnej miere. To znamená, že výživné určené neodkladným opatrením nevychádza z pomerov rodičov a maloletého dieťaťa zisťovaných v zmysle hmotnoprávneho predpisu (Zákon rodine), čo je povinnosťou meritórneho konania, ale zo skutočností vyplývajúcich zo samotného návrhu, resp. jeho príloh. Celkové pomery, ktoré determinujú spôsobilosť primárneho rodiča poskytovať dieťaťu výživu, sú rovnako ako u druhého rodiča, predmetom dokazovania v konaní vo veci samej. Výživné neodkladným opatrením nemožno preto určiť na základe predpokladaných pomerov povinného rodiča, ale len v miere nevyhnutnej pre zabezpečenie základných existenčných potrieb dieťaťa. Charakteristickým znakom neodkladného opatrenia podľa 366 CMP je rozsah výživného, ktorý sa zásadne odlišuje od jeho rozsahu v konečnom rozhodnutí. Neodkladným opatrením nerozhoduje súd o výške výživného podľa schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča a ani podľa celkových odôvodnených potrieb maloletých detí. Uvedeným zákonným ustanovením mal zákonodarcu na mysli uloženie povinnosti rodičovi, ktorý si svoju vyživovaciu povinnosť dobrovoľne neplní v primeranom rozsahu, alebo ktorého zákonná vyživovacia povinnosť nebola doposiaľ súdnym rozhodnutím upravená, platiť výživné v takej miere, aby výživa dieťaťa nebola žiadnym spôsobom ohrozená.

9. Na zdôraznenie správnosti odvolaním napadnutého rozhodnutia súdu prvej inštancie odvolací súd dopĺňa, že v návrhu matky na nariadenie neodkladného opatrenia ako aj v jej odvolaní neboli nielenže osvedčené, ale ani prezentované také závažné skutočnosti, ktoré by mali za následok potrebu zásahu do pomerov účastníkov konania rozhodnutím súdu bez vykonania potrebného dokazovania. Odvolanie matky voči rozhodnutiu súdu prvej inštancie, ktorým súd jej návrh na určenie výživného na maloleté deti zamietol, neobsahuje v tomto smere žiadne dôvody, ani osvedčenie nevyhnutných skutočností pre určenie výživného na maloleté deti v nevyhnutnej miere, ktoré súd prvej inštancie v odôvodnení svojho rozhodnutia správne vysvetlil. Odvolací súd sa v plnej miere stotožnil so záverom súdu prvej inštancie o nesplnení podmienok pre nariadenie neodkladného opatrenia v matkou navrhovanom smere. Odvolací súd rovnako ako súd prvej inštancie uzatvára, že v danom prípade, pri aktuálne realizovanej rovnocennej starostlivosti rodičov o maloleté deti, na ktorej sa obaja rodičia dohodli, nemožno ustáliť splnenie podmienok § 366 CMP. V danom prípade otec osvedčil, že si svoju vyživovaciu povinnosť k maloletým deťom plní dobrovoľne a v rozsahu zodpovedajúcom určeniu výživného v nevyhnutnej miere pri zohľadnení aj jeho osobnej starostlivosti o maloleté deti. Výživa, bývanie ani základné potreby

maloletých detí v čase výkonu osobnej starostlivosti matky o maloleté deti nie sú ohrozené. Odvolací súd sa môže stotožniť s argumentáciou matky, že otcom neposkytované finančné plnenia k jej rukám ako výživné na maloleté deti nemusí zodpovedať zákonným kritériám pre určenie výživného na maloleté deti podľa § 62 a § 75 ods. 1 Zákona o rodine, avšak prostredníctvom inštitútu neodkladného opatrenia, v konaní v ktorom sa dokazovanie nevykonáva, tak ako správne konštatoval súd prvej inštancie je možné určiť výživné v nevyhnutnej miere, čo aktuálne plnenia otca, pri zabezpečení osobnej starostlivosti o maloleté deti, bývania a iných bežných ich potrieb, splňajú.

10. S poukazom na vyššie uvedené odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie v napadnutej časti, ktorým zamietol návrh matky na nariadenie neodkladného opatrenia podľa § 387 ods. 1 CSP ako vecne správne potvrdil.

11. O trovách odvolacieho konania rozhodol podľa § 52 CMP.

12. Odvolací súd prijal rozhodnutie jednomyseľne, pomerom hlasov 3 : 0 (§ 393 ods. 2 CSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).